

การเจรจาการเปิดเสรีการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศอุตสาหกรรม เช่น สหรัฐอเมริกา และกับกลุ่มสหภาพยุโรป ผ่านความตกลงเอฟทีเอไทย-สหรัฐ และอียู-อาเซียนนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกาและอียูได้ผลักดันให้ประเทศไทยและอาเซียนขยายการคุ้มครองสิทธิบัตรให้ครอบคลุมสิ่งมีชีวิต และเข้าเป็นภาคีในสนธิสัญญาบูดาเปสต์ซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก สนธิสัญญานี้สร้างระบบการรับฝากจุลชีพเพื่อรองรับขั้นตอนการจดสิทธิบัตร โดยผู้ยื่นขอสิทธิบัตรสามารถฝากตัวอย่างจุลชีพ ณ สถาบันรับฝากระหว่างประเทศ (International Depository Authority -IDA) ที่ใดก็ได้เพียงแห่งเดียวซึ่งจะถืออำนาจต่อผู้ขอจดสิทธิบัตรจุลชีพซึ่งส่วนใหญ่มักอยู่ในประเทศอุตสาหกรรม จากการศึกษาพบว่า การเข้าเป็นภาคีในสนธิสัญญาบูดาเปสต์ในขณะนี้ จะมีผลกระทบมากกว่าผลประโยชน์ที่จะได้รับ เช่น การที่ประเทศไทยไม่สามารถออกข้อกำหนดให้มีการแสดงที่มาของทรัพยากรชีวภาพ เพื่อเป็นกลไกในการแบ่งปันผลประโยชน์ตามหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนอาจมีผลต่อการขยายการคุ้มครองสิทธิบัตรไปสู่ดีเอ็นเอ พลาสมิด เซลล์ไลน์ และสารพันธุกรรมอื่นๆ เป็นต้น ผู้วิจัยเสนอให้รัฐบาลชะลอการเข้าเป็นภาคีในสนธิสัญญาบูดาเปสต์ออกไป จนกว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ในการคุ้มครองสิทธิชุมชนและอธิปไตยของรัฐเหนือทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนการมีเวทีแลกเปลี่ยนอย่างกว้างขวางของกลุ่มต่างๆ เช่น นักวิทยาศาสตร์ เกษตรกร ภาคประชาสังคม ในแง่มุมด้านจริยธรรม สิ่งแวดล้อม และผลทางกฎหมาย เป็นต้น

The EU and US use Free trade agreements as a tool to spread patents on life regime worldwide. ASEAN countries include Thailand are being forced to join the little known Budapest Treaty through US-Thailand FTA and ASEAN FTA. The Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Microorganisms for the Purposes of Patent Procedure, allows deposits of microorganisms at an international depositary authority to be recognized for the purposes of patent procedure. The study found that the signing Budapest have more negative effect compare to little benefit the country may received. The Treaty does not allow the on going developed "genetic matterial certification" which is important for the prior informed consent and benefit sharing mechanism under Convention on Biological Diversity. The Treaty also does not define the word "microorganism". This will allow the expanding the patent protection to cover DNA, plasmid, cell line and others parts of life form. The study propose the government to postpone joining the treaty until there are enough effective regulations to protect community right and sovereign right over Thailand's biodiversity. The more broad discussion among scientific community, farmer groups and NGOs on the context of ethic, environment and legal implications also needed.